

Celebra il Villanel con balli e canti
Del felice raccolto il bel piacere
E del liquor di Bacco accesi tanti
Finiscono col sonno il lor godere.

Fà ch'ogn'uno tralasci e balli e canti
L'aria che temperata dà piacere,
E la stagion ch'invita tanti e tanti
D'un dolcissimo sonno al bel godere.

I cacciator alla nov'alba a caccia
Con corni, schioppi, e cani escono fuore
Fugge la belva, e seguono la traccia.

Già sbigottita, e lassa al gran rumore
De' schioppi e cani ferita minaccia
Languida di fuggir, ma oppressa muore.

Vivaldi, herfstsonnet

Zonder enig besef van ruimte en tijd, met alleen de sterke overlevingsdrang om haar longen met zuurstof te vullen, komt Christine proestend boven water. Na een eerste intuïtieve reactie van opluchting en lachen, wordt ze zich bewust van de chloorlucht, en realiseert ze zich dat het donker is om haar heen. Donker, maar niet zoals de nacht kan zijn, het is alsof de duisternis dichter op haar huid zit, en opluchting maakt plaats voor onrust. In een fractie van een seconde dringen een aantal dingen tot haar door. Ze moet watertrappelen om haar hoofd boven het koude water te houden, zodat ze kan ademen. Haar rechterpols lijkt in brand te staan en zit ergens aan vast zodat ze belemmerd wordt in haar bewegingsvrijheid. En haar voeten vinden geen houvast, stuiten alleen tegen een glibberige zijkant. De grijze, mistige wereld om haar heen verwacht haar, maar als ze went aan het duister kan ze niet anders dan onder ogen zien dat ze zich in een vreemde, ongewenste en uiterst penibele situatie bevindt. In haar eigen zwembad. Vlak boven haar hoofd is het dek, waarmee het water elk jaar vanaf oktober wordt afgeschermd. Het is dicht, en zij zit eronder, als een rat in de val.

Hoe is ze hier in godsnaam terechtgekomen? Als ze stopt met watertrappelen moet haar rechterpols haar gewicht boven water houden, wat gepaard gaat met een snijdende, vlammeende pijn die ze slechts enkele seconden kan verdragen. Pas dan voelt ze de pijn in haar linker dijbeen. Ze zoekt houvast met haar linkerhand, maar de vingers glijden weg op de gladde rand. Watertrappelend schuift ze haar wollen jurk omhoog en terwijl haar hand met haar benen meebeweegt voelt ze de pijnlijke plek. Ze voelt de kapotte panty, en dan de inkeping, zo breed dat haar vingertoppen er tussen passen. Het voelt alsof ze rauw vlees aanraakt, vlees dat niet bij haar kan horen. Verdooft de kou de pijn? Dan moet ze daar blij om zijn, maar dan dringt de pijn alsnog in alle hevigheid tot haar hersens door en is ze even bang dat ze het bewustzijn zal verliezen. Ze ademt diep in en uit, tot de pijn draaglijker wordt. Een mes – dat waarmee hij heeft gestoken, natuurlijk! – ligt op de rand van het bad. Het rode handvat is de enige opvallende kleur in al het loodgrijs. Het oogt als een sterk mes; een vleesmes, speciaal voor dijbenen. Een laatste restje koele nuchterheid, of misschien is het misplaatste schaamte, weerhoudt haar ervan om te schreeuwen. Die schaamte weerhoudt haar er dan ook van haar enkellange jurk uit te trekken, hoewel de stof haar lichaam zwaar maakt en naar beneden lijkt te willen trekken.

Haar spieren verkrampen. Hoe lang houdt ze dit vol? Wanneer zal iemand haar missen, dat is misschien de meest kwellende vraag. Het is vrijdagnacht, tenminste, als ze niet te lang buiten westen is geweest, moet het dat zijn. Voor het eerst, na alle woede, verdriet en gevoelens van wraak, betreurt ze haar scheiding. Met Matthieu erbij was dit nooit gebeurd, had de dader geen kans gekregen in haar huis binnen te dringen. Binnendringen? Is dat wel zo? Maandag komt de hulp pas weer, om het weekendstof op te zuigen. Maandag is lichtjaren ver weg. Ze rilt. Met haar linkerhand krabt ze onder het dek, langs de rand. Ze krijgt haar vingers er een stukje onder, maar het geeft niet mee en haar grip is onvoldoende om zich eraan vast te klampen. Haar benen openen en sluiten zich gehoorzaam. Nog wel. Ze wordt zich er langzaam van bewust hoe kansloos haar situatie is. Iemand heeft ervoor gezorgd dat ze buiten westen raakte, heeft haar het water in geduwd en haar pols vastgebonden. Openen en sluiten. Herinnert ze zich een geur, een hand die iets onder haar neus drukte? Het lukt haar niet erover na te denken. Ze moet haar hand losmaken. Natuurlijk, dat is de oplossing. Dan kan ze naar het ondiepe deel van het bad zwemmen. Aan die kant kan ze staan, meer kracht zetten en zich misschien tussen het dek en de rand wurmen. Ze zegent alvast haar magere lijf. IJzerdraad. Een dikke variant, dat wel. Het is vernuftig gedaan, het draad is enkele malen strak om haar pols gebonden en beide uiteinden verdwijnen meters verder uit haar gezichtsveld. Geen begin, geen einde. Hoe kan ze zich dan bevrijden? Het mes? Dat lijkt niet vergeten, daarvoor ligt het er te netjes. Zorgvuldig recht, en precies boven haar hand. Ze pakt het, en probeert er niet aan te denken dat ze het kan laten vallen. Tevergeefs probeert ze een gat in het dek te snijden. Het materiaal is te dik, te stevig, of ze kan onvoldoende kracht zetten. Ze legt het mes terug op de rand van het bad. Een onbruikbaar

stuk keukengereedschap. Ze denkt aan een wrange grap. Wie, wie in godsnaam wil haar op deze manier te grazen nemen? Een patiënt bij wie ze de klachten niet serieus genoeg heeft genomen? Ze rilt als ze denkt aan de mogelijkheid van een insluiper, en wat die met haar gedaan kan hebben toen ze buiten kennis was, voordat ze hier... Nee. Daar zou ze iets van gemerkt hebben. Denk liever na over een manier om uit het zwembad te ontsnappen. Ze bekijkt haar rechterpols, waar het ijzerdraad zo strak omheen zit gedraaid. Is het soms... hij zal toch niet... dat ze haar eigen pols moet... de plotselinge gedachte eraan maakt haar misselijk. Ze is dokter, geen chirurg! En dan nog. Een amputatie gebeurt in het ziekenhuis onder algehele of in ieder geval plaatselijke narcose. Waarna de patiënt dagenlang met alle liefde en zorg wordt omringd voor het morfinegebruik wordt afgebouwd. Paniek borrelt op vanuit haar buik. Een naargeestig, onheilspellend gevoel dat haar de adem beneemt.

‘Help!’ Met al haar kracht schreeuwt ze, maar haar stem kaatst iel en nietszeggend tegen het onwillige kunststof dek terug. Tegen beter weten in probeert ze opnieuw met haar vingers onder de rand te komen. Tevergeefs. Niet in paniek raken. Ademhalen. Rustig ademhalen. Dit overkomt haar niet. Niet haar, met haar, goed, enigszins luxe, maar verder toch weinig opzienbarend leven. Ze is nooit overvallen, niet gestalkt, zelfs nog nooit bedreigd. Openen en sluiten. Er zal toch zo wel iemand komen om haar te redden? Dat moet. Een van haar kinderen moet zich hebben bedacht, en komt toch thuis, in plaats van het hele weekend op die eenzame studentenkamer te blijven. Luisteren moet ze, rustig blijven, en dan, als ze iets hoort, gillen. Als geoefende zwemmer houdt ze dit lang vol. In deze kou? Ze is toch zo zelfbewust en onafhankelijk? Dit is haar kans om dat optimaal te laten zien! Misschien is het een test, om te kijken in hoeverre ze bestand is tegen dit soort levensbedreigende situaties, en ze hebben haar pols per ongeluk te strak vastgemaakt. Het is een lugubere grap, die kent ze nog uit haar eigen studententijd. Als ze maar laat merken dat ze niet bang is, dan komt alles in orde. Het is juist goed dat ze moet watertrappelen, dat laat het bloed door haar aderen stromen. Openen en sluiten, openen en sluiten.

Ze moet haar hand vrijmaken. In ieder geval moet ze iets proberen. Ze ademt een keer rustig in en uit, pakt het mes en snijdt. Ze snijdt in het draad, hoewel ze daarbij ook haar pols verwondt. Tot bloedens toe houdt ze vol en constateert dat het ijzerdraad geen verandering heeft ondergaan van kleur, noch van dikte. Ze legt het mes terug op de rand van het zwembad en beseft dat er warme tranen over haar wangen lopen. Haar spieren beginnen stijver aan te voelen, ondanks de continue beweging. En haar linkerbeen begint zoveel pijn te doen dat ze die niet meer kan negeren.

‘Help! Ik ben in het zwembad! Help me dan toch.’ De woorden eindigen in een vertwijfelde snik.

Ze herinnert zich ineens de gasten. Ze gaf een feestje, vanwege haar verjaardag, waar zijn alle gasten gebleven? Openen en sluiten. Watertrappelend probeert ze voor de zoveelste keer met haar handen houvast te vinden onder het dek. Haar vingers doen zeer, de vingertoppen vooral. Een stekende, vlammeende pijn. Haar krachten nemen af. Ze hoeven haar niets te vertellen over de invloed van temperatuur en bloedverlies op het menselijk lichaam.

Het zal Matthieu toch niet zijn, die haar...? Matthieu? Nee, hij zou niet in staat zijn tot zo’n lage daad. Hij zou haar in een vlaag van woede misschien dood kunnen slaan, of wurgen, maar dit zou hij niet verzinnen. Toch? Tot haar schrik weigeren haar benen ineens dienst. Hoe ze ook haar best doet, ze krijgt er geen beweging meer in. Haar linkerhand zoekt opnieuw wanhopig houvast, terwijl ze probeert het rillen van haar lichaam onder controle te krijgen. Ze moet iets doen, en wel nu. Afwachten betekent haar dood.

Voor het eerst klinkt het woord ‘dood’ niet meer zo abstract. Ze schreeuwt. Vloekt. Huilt. Ze laat haar hoofd onder water verdwijnen en voelt hoe het draad in haar pols snijdt. Op het moment dat ze denkt dat haar longen uit haar lijf knappen, komt haar strijdbaarheid terug. Snakkend naar zuurstof komt ze weer boven water. Het lukt haar echter niet om haar koude spieren in beweging te krijgen.

Ze pakt het mes opnieuw. Als ze haar duim, met de muis van haar hand erbij, afsnijdt, dan zal haar hand erdoorheen passen. Dat moet. Een feit, een afspraak. Nog een feit: als ze wil blijven leven, moet ze nu actie ondernemen. Niet nader benoemen, niet over nadenken. Ze spreidt haar vingers en laat haar rechterhand tegen de rand van het zwembad rusten. Dan duwt ze het mes stevig tussen haar wijsvinger en duim, constateert dat de amputatie op deze manier een kans van slagen moet hebben, haalt diep adem en snijdt, terwijl ze zich probeert voor te stellen dat het niet haar eigen hand is, waarin ze kerft, maar een stuk kipfilet. Met de eerste daadkrachtige, forse beweging van haar linkerhand gilt ze. Haar hoofd lijkt te exploderen. Dit is een onmogelijke missie. Het wordt zwart voor haar ogen, maar als haar hoofd een moment onder water zakt is ze ineens weer bij de les. De smaak van chloor in haar mond en de aanblik van haar gewonde hand doen haar kokhalzen. Een flinke snee. Het water om haar heen kleurt rood. Hoe krijgt ze dat in vredesnaam in het voorjaar weer helder schoon? Ze lacht, een hysterische, wanhopige lach die niet van haar kan zijn. Ze kan het niet, het is godsonmogelijk. De vraag is ook nog maar of ze niet binnen te kortste keren zou doodbloeden, nog voor ze de kans zou zien om zich te bevrijden.

Jawel, ze moet, ze heeft geen keuze. Haar immense inspanning mag nu niet voor niets zijn geweest. Ze wil meemaken dat de dader hiervan wordt gestraft, ze wil vooraan in de rechtszaal zitten als het genadeloze oordeel wordt geveld en hij voor jaren achter slot en grendel verdwijnt. Dan wil ze lachen. De vingers van haar linkerhand zijn bijna te verkleumd om het mes nog vast te kunnen grijpen en met een uiterste inspanning lukt het haar het handvat in haar vuist te klemmen. Hoppatee. Eén flinke uithaal, mevrouw, dan wint u gegarandeerd de hoofdprijs, begrijpt u wel? Het is gewoon een kwestie van doorzetten, een effectieve handeling uitvoeren en dan bent u door naar de finale. Eén beweging. Eén felle, doelgerichte uithaal, waar ze alle kracht in moet gooien die ze over heeft. Door een waas van troebel chloorwater – of zijn het haar tranen? – kijkt ze naar haar linkerhand. Beweeg! Doe het! Nu!

Hete tranen. Ze ziet niets meer, alleen felle, witte lichtflitsen in haar hoofd. Het enige dat ze kan is gillen, van de pijn, een allesoverheersende pijn. In haar beleving schreeuwt ze uren, tot haar keel nog slechts schrale en wanhopige geluiden voortbrengt. Het enige resultaat is een diepere snee. Diep, maar bij lange na niet voldoende. Een kansloze missie. Een zielige, nutteloze snee. Help me dan toch. Een ogenblik voelt ze iets warmes tussen haar benen. Dan huilt ze stilletjes in zichzelf. Uit zelfmedelijden, misschien, of gewoon omdat ze zich nog nooit zo verdomd eenzaam heeft gevoeld. Ze kan het niet. Ze is te zwak en degene die dit op zijn geweten heeft wist dat. Zit nu misschien stiekem ergens te lachen, zich te verkneukelen omdat ze zal sterven. Ze realiseert zich dat ze het mes niet meer vastheeft, en het ligt ook niet op de badrand.

Sterven. Nu ze het woord in haar mond heeft geproefd, smaakt het niet eens zo bitter als ze had verwacht. Ze heeft altijd gedacht dat ze als een grijs omaatje het hele bejaardentehuis van de zinloze pillen zou afhelfen, eindelijk tijd zou vinden om te bridgen en aan yoga te gaan doen... maar ach... wat heeft ze zich druk gemaakt... Matthieu... ze ziet hem, wegrennend, terwijl hij ontsteld achterom kijkt.

Waar is de pijn? De pijn heeft ze zich ingebeeld, want ze heeft geen idee wat het woord betekent. Ze heeft rolschaatsen onder, sssj, sssj, ze mag alleen op de stoep, de weg is strikt verboden terrein. Maar het asfalt is zo lekker glad. Haar hoofd is licht, en van binnen rozig, de duisternis om haar heen lijkt ineens niet meer zo angstaanjagend, nee, eerder intiem, en vertrouwd, als bij kaarslicht. Ze zal nieuwe lampjes kopen voor in de kerstboom, gezellig neuzen tussen de kerstversieringen in de winkel... Vroeger kon ze vijftig meter onder water zwemmen. Toen droomde ze zelfs vaak, dat ze onder water kon ademhalen, en ze bracht lange, zonnige zomermiddagen op de bodem van het zwembad door. Zoeken naar schatten, die andere zwemmers waren verloren... goudkleurige haarclips, een armbandje...

Het rillen wordt minder, de pijn verdwijnt, en zelfs de aanblik van haar gewonde rechterhand bezorgt haar geen enkel verontrustend gevoel, integendeel, eerder een gevoel van warmte, en inspiratie. De kleuren in het water vormen een schouwspel van beweging in groen, rood en blauw, het doet haar denken aan het noorderlicht. Het is allesbehalve een voorteken van onheil en bloedvergieten, nee, dit heeft heel duidelijk iets heiligs. Alles is voorbestemd. Haar hele

werkzame leven heeft ze geprobeerd het noodlot van patiënten te beïnvloeden en zelfs te keren, terwijl het onontkoombare zo veel mooier is...

Het duurt even voor ik de stilte kan plaats, voor ik mezelf kan plaats. De onzekerheid over waar ik ben is echter zo vertrouwd dat ik me geen zorgen maak over de verwarring. Een zoveelste hotel, een hazenslaapje tijdens een repetitie; ik weet niet beter of na het wakker worden moet ik een ogenblik ruiken, luisteren of nadenken voor ik weet waar ik ben.

Zelfs het voor de meeste mensen onwrikbare 'thuis' zorgt soms voor verwarring. Voor mij betekent thuis namelijk met een zalmsandwich op de passagiersstoel in de file onderweg naar het koninklijk concertgebouw in Amsterdam, terwijl ik me erger aan de traagheid om me heen. Maar voor de man die naast me lichtjes snurkt, betekent thuis iets heel anders. Davides thuis klinkt romantischer dan stampot boerenkool en haringhappen; zijn thuis heet Venetië, de stad van de honderd eilanden, van de Biennale en natuurlijk van de elegante, gestroomlijnde gondels. De stad echter ook waar ik in deze herfsttijd continu mijn rubberen laarzen moet meesjouwen om te voorkomen dat kostbaar schoeisel doorweekt, vies en misvormd raakt en vervolgens bij het grof vuil kan.

De vertwijfeling maakt plaats voor zekerheid. Buiten ontbreekt elke vorm van autoverkeer, dus ben ik in Venetië. De stilte vervult me nog steeds met verwondering, ook al word ik hier al sinds een jaar of tien bij tijd en wijle wakker. Een lichte teleurstelling bekruipt me, maar dan dringt het tot me door dat ik niet alleen maar ben meegereisd met Davide, maar dat ik hier ben voor enkele concerten. Ik kijk naar hem, naar mijn echtgenoot. Hij heeft zich zojuist op zijn linkerzij gerold en na een vermoeide zucht slaapt hij verder. We zouden elkaar recht in de ogen kijken, als hij de zijne nu zou openen, en ik bespeur een frons tussen zijn wenkbrauwen die me nooit eerder zo duidelijk is opgevallen. Hij oogt niet erg ontspannen. Misschien droomt hij van overstromingen. Of van onze dochter. Als dat zo is, zal hij het me vast niet zeggen. Is hij er vannacht weer uit geweest?

Ik draai me om, gooi mijn voeten over de bedrand en sta op. Mijn vingers jeuken, ik wil spelen. Na vier dagen repeteren is het vanavond eindelijk zover, en na evenzoveel stressvolle dagen stroomt eindelijk het benodigde zelfvertrouwen in mijn lijf. De repetitie gisteren ging vrijwel vlekkeloos. Goed, de articulatie kan nog net iets beter en het tussenstuk van het herfstconcert klonk iets te dik aangezet, en dus is het vandaag tijd voor het verfijnde polijstwerk, maar vannacht heb ik voor het eerst sinds een week rustig geslapen. We kunnen het, we zullen La Fenice in vervoering brengen. Op haar grondvesten doen schudden, denk ik even, maar dat lijkt me in Venetië, met die drassige ondergrond, niet wenselijk.

Een of twee keer per week arriveert onze Nederlandse krant hier. Op typisch Italiaanse en dus zeer onregelmatige dagen. Maar deze ochtend hebben we geluk. Bij de rustige start van de zaterdagochtend krijgen we naast de dagelijkse post – waaronder een brief van tante Bernice – maar liefst de krant van afgelopen dinsdag, woensdag en donderdag geserveerd. Bij de tweede kop koffie slaat mijn hart ineens een slag over. Dat gebeurt op het moment dat mijn ogen vluchtig over de overlijdensadvertenties glijden, om precies te zijn, en daar een bekende naam zien staan. Drs. C.J.M. van Eshuis, arts. Daaronder de naam van haar ex-echtgenoot Matthieu, en de kinderen. Lucien, en Rosanne. Zou het gebruikelijk zijn dat een ex zijn naam bij zo'n advertentie zet? Zou ik dat willen, als Davide en ik uit elkaar zouden gaan en ik vervolgens zou overlijden? Ik peins over het antwoord op die vraag als Davide me aanstoot.

'Jeanine?'

'Wat is er?'

'Lees dit eens. Een artikel over een dood die als verdacht wordt aangemerkt. In ons dorp, nota bene. Ene C. van E. Een vrouw. Ze hebben haar maandagochtend levenloos in haar eigen zwembad gevonden. Verdere details ontbreken.'

'Het is Christine,' zeg ik.

'Christine? Weet je dat zeker?'

Ik knik, en zie hoe Davide enkele broodkruimels op tafel netjes bij elkaar veegt en op zijn bord legt. 'Van wanneer is jouw krant?'

'Van dinsdag.'

‘Ik heb die van donderdag, en hier staat een overlijdensadvertentie in. Met de naam van haar ex erbij.’

‘Allemachtig.’

‘Ik vond het ook al vreemd, die naam eronder.’

‘Ik bedoel dat ze zomaar ineens dood is,’ zegt Davide. ‘Een verdachte dood, dat betekent toch dat ze is vermoord?’

‘Of zelfmoord? Misschien weten ze het niet, of willen ze hun bevindingen niet delen met de massa, als ze zo’n vage omschrijving gebruiken. Wanneer hadden ze haar gevonden?’ vraag ik. ‘Maandagochtend. Dus terwijl wij in het vliegtuig zaten...’

‘Wij waren vrijdag geloof ik de laatste gasten die weggingen, dus als ze het weekend alleen is geweest, zoals ze zelf zei, dan zijn wij misschien wel de laatste twee mensen geweest die haar levend hebben gezien.’

‘Los van de moordenaar, dan toch zeker,’ zegt Davide. ‘Aangenomen dat ze is vermoord.’

Ik schud mijn hoofd. ‘Ik zeg het omdat we ons misschien moeten melden bij de politie.’

‘Waarom?’

‘Omdat wij haar vrijdag wellicht als laatste hebben gezien, dat vertel ik je net. Allemachtig, Christine dood...’

‘Misschien waren er nog gasten toen we gingen, weet jij veel. Ben jij bij het zwembad geweest?’ vraagt hij.

‘Nee, maar... ach, laat ook maar. Er waren meer mensen, en als ze ons echt nodig hebben weten ze ons vast wel te vinden.’

‘Ja, daar heb je vast gelijk in.’

We zitten elkaar een poosje beduusd aan te kijken. Ik zie ook hem denken aan het feest ter gelegenheid van Christines vijftigste verjaardag. Het wat stroeve begin, omdat niet iedereen elkaar goed genoeg kende om zichzelf te zijn, dat later op de avond dankzij champagne, wijn en whisky ruim werd gecompenseerd. Christine was vrolijk, opgeruimd, zag het leven weer zitten na de scheiding. Haar man bleek cliché nummer zoveel die viel voor jong, blond en benen tot in de hemel. Arme Christine, heb ik nog gedacht, maar zo kwam ze absoluut niet over, tenminste die avond niet, en zeker niet in letterlijke zin. Ze had exclusieve hapjes van een cateraar en de drank werd geschonken door in feestelijk jacquet gestoken obers. We kregen een uitnodiging vanwege mijn lidmaatschap van de Rotary, waar zij ook lid van is. Ik ben nooit op wat voor feestje van de Rotary dan ook geweest, maar Davide had zin om los te gaan. Hij wordt zo opgeslokt door zijn werk dat hij de afleiding meer dan welkom vond.

‘Ik ben diep geschokt,’ zegt Davide, terwijl hij over zijn stoppelbaard wrijft.

We zitten allebei nog in ochtendjas; vanuit bed ben ik onmiddellijk richting koffie gegaan en Davide volgde even later.

‘Wanneer wordt ze begraven?’ wil hij weten.

Ik lees de advertentie door. ‘Maandag. In besloten kring, staat erbij.’

‘We moeten iets sturen,’ zegt Davide.

‘Aan wie? Aan Matthieu? Die kent ons amper.’

‘Het gaat om het idee, we moeten ons medeleven tonen, vind ik. Christine heeft toch ontzettend haar best gedaan, met Isabelle.’

‘Doe niet zo hypocriet zeg, alsjeblieft. Je weet net zo goed als ik, dat ook zij zich verschool achter haar muur van medische vriendjes en Latijnse termen.’

‘Maar...’

‘Het is toch zo?’ Ik vouw de krant met een geïrriteerd gebaar op en erger me aan de sporen zwarte inkt aan mijn vingertoppen. ‘En ik weet dat jij ook furieus was. Vertel me niet dat jij die walgelijke sprookjesverhalen voor zoete koek hebt geslikt, daar in het UMC.’ Ik steek een sigaret op en inhaleer diep.

Hij haalt zijn schouders op en zwijgt, zoals altijd als het over gevoelens gaat, maar daarmee houdt hij mij niet voor de gek, ik weet dat ik gelijk heb. Ik heb de pure haat in zijn ogen gezien. Als hij verder niet reageert laat ik het erbij; ik wil geen ruzie nu, want ik moet me concentreren op mijn eerste Vivaldi-concert, vanavond in La Fenice. Ik heb er vaker opgetreden, maar elke keer als ik dat grootse theater binnenloop lijkt het alsof ik de ziel van de feniks opnieuw moet

veroveren. Sommige critici vinden het theater, sinds het voor de tweede keer na een brand is gerestaureerd, te kleurrijk, met een twijfelachtige akoestiek, maar ik vind het een feest om er te mogen spelen en na afloop iedereen in de zaal en de chique loges te zien staan en applaudiseren. Nederland is ver weg, en als we de kranten straks weggooien is ook de allesbehalve inspirerende gedachte aan onze huisarts verdwenen. Ik wil oefeningen gaan doen om mijn spieren en gewrichten los te maken, en dan beginnen met het ritueel van langzaam doorspelen van het repertoire, eindigend met het stuk waar ik vanavond mee zal beginnen.

‘Had je tante nog iets bijzonders?’

‘Wie?’

‘Er zat toch een brief van tante Bernique bij de post?’

‘O ja. Niets bijzonders. De gebruikelijke koetjes en kalfjes. En ze vraagt hoe het met ons gaat. Ze wenst ons sterkte, je weet wel, voor morgen...’

Ik was mijn handen, en als ik naar hem kijk bespeur ik de gepijnigde blik die altijd in zijn ogen verschijnt als Isabelle ter sprake komt. Pas sinds gisteren weet ik dat hij een herinnering aan haar met zich mee draagt. Toen hij terugkwam van zijn werk en zijn koffer opende, viel zijn agenda eruit. Hij veegde wat losse papiertjes bij elkaar die eruit gevallen waren, en daartussen zag ik de foto. Die ene waar we alle drie op staan; Isabelle nog als baby, met haar dikke knuistje waarin ze Davides pink klemt. Ik zag de foto in een flits, voor hij die in zijn agenda terugduwde, maar ik herkende het beeld en herinnerde me hoe overweldigend – bijna beangstigend, heb ik ook gedacht - ik zijn geluk op dat moment vond. Met Isabelle in zijn armen leek hij niet gewoon trots, nee, het was veel meer dan dat. Adembenemend. Ik was er wel eens jaloers op. Mijn moeders zus maakte de foto; haarscherp, de juiste belichting, gewoon een prachtbeeld. Zelfs in zo’n schijnbaar nonchalant geschoten foto herken ik de vanzelfsprekende perfectie die mijn tante gegoten zit als een tweede huid. Mijn moeder was precies hetzelfde.

‘Wil je nog koffie?’ vraagt hij, terwijl hij opstaat en me in mijn nek zoent. ‘Of, kan ik je in deze stille stad verleiden tot een extra uurtje in bed?’

Hij streelt mijn rug, en daarna schuiven zijn handen naar mijn borsten.

Ik maak me los uit zijn omhelzing. ‘Ik moet me aankleden. Interview, om half twee, daarna generale.’

‘Waarvoor is het interview?’

‘Voor de tv-zender die ook vanavond het concert registreert.’ Het schiet me ineens te binnen dat we afgelopen vrijdag niet eens als laatsten weggingen, bij het feestje. Ik overweeg dat Davide te zeggen, maar hij lijkt niet meer te denken aan Christines dood.

Een uur later loop ik door de Venetiaanse straten. Davide bood aan me weg te brengen met onze boot, waarin hij hier vrijwel dagelijks rondvaart, verontrust om zich heen kijkend naar de desastreuze gevolgen van het wisselende waterpeil voor de eeuwenoude bouwwerken. Ik bedankte hem; het is rustig in de stad en ik heb tijd genoeg. In sommige steegjes richting het water liggen de houten vlonders alweer klaar; verwachten ze een dezer dagen hoog water? Tussen de vele reclameposters voor opera’s en musea stuit ik op een afbeelding van een griezelige figuur in een lange, zwarte mantel met een rare snavel, die me kippenvel bezorgt. Als ik de tekst erbij vluchtig bekijk, blijkt het om een kunstwerk te gaan. Een schilderij, dat een pestarts toont en in het Museo Correr wordt geëxposeerd. Ik besluit ter plekke daar niet naar toe te willen. ‘O bah, Isabelle, kan je het je voorstellen? Die vieze ratten, met de vlooiën die hun bloed opzogen, hielden zich vast schuil in vochtige kelders en besmetten het eten van de mensen. En het water, natuurlijk. Gelukkig heeft papa dat probleem er niet ook nog bij.’ Ik kan me makkelijk voorstellen dat zo’n ziekte hier nu nog rond zou waren, dat er in die geheimzinnige, donkere huizen doodzieke mensen liggen te creperen met hun etterende zweren en bloedingen die hun lichaam zwart kleuren. Ik huiver, en loop snel door. ‘Zou ik je wel hebben kunnen redden van een duistere ziekte als de pest, vroeger? Isabelle?’

Het water en de lucht hebben vandaag een identieke, loodgrijze kleur. Hoewel, zo hier en daar bespeur ik in de lucht een spoor blauw, waarmee Venetië haar best lijkt te doen iets van de voorbije zomer vast te houden. Wat mij betreft vergeefse moeite, ik heb het koud. De meeste gondels liggen onder hun felblauwe dek te wachten op drukkere tijden, alleen een enkele

Japanner heeft zich laten verleiden tachtig euro te betalen voor een stadsgezicht vanaf het water. Ik hoop dat Vivaldi's geest, die hier nog moet rondwaren, me zal beroeren en me vanavond tot een ongeëvenaard niveau zal doen stijgen.